

[Bjørn Westh]

net den 11. maj 1989, og selv om det er lidt langt, vil jeg alligevel tillade mig at citere Johan Schmidt, formand for Dansk Landboungdom. Han siger om det lovforslag, vi behandler:

»Den unge landmand må ofte købe gård i konkurrence med etablerede landmænd, og den unge landmand har som regel ikke samme muligheder eller eventuelle skattefordele, som den etablerede, der køber gård nummer to, har. Vedtages en ny landbrugslov i den form, der er lagt op til i lovforslaget, vil denne situation blive forstærket yderligere. Ikke alene bliver konkurrencen fra etablerede landmænd skærpet, men der bliver også tale om konkurrence fra økonomisk velstillede byfolk, idet der åbnes mulighed for, at enhver uden nogen form for landmandsuddannelse kan købe ejendomme på op til 30 ha, og gives dispensation helt op til 50 ha . . .«, sagde Johan Schmidt og understregede: »Loven vil være som skabt for kapitalstærke byfolk, der ønsker at investere i herlighedsværdier uden reelt ønske om at drive landbrug som erhverv, og den vil være som skabt for den storbruger, der ønsker at blive endnu større.«

Det er Dansk Landboungdoms karakteristisk af det lovforslag, vi her behandler, og på mange måder en helt rigtig og rimelig karakteristik, synes jeg. Den møder jeg i øvrigt også ofte i landbokredse. Hos almindelige landmænd, husmænd og gårdmænd, er der samme fornemmelse over for den lovgivning, vi her behandler.

Vores princip med hensyn til landbrug har været, at der skulle være muligheder for dem, der var uddannede til at være landmænd og skulle leve af det. De skulle have førsteret. Når de så havde fået denne førsteret, kunne alle for vores skyld godt få lov til at købe ejendomme. Vi syntes, vi skulle tage et hensyn til landboungdommen og til de landmænd, der har mindre ejendomme, og som gerne vil supplere, så de kunne få en rimelig levevej ud af det. Det er bl.a. det, lovforslaget forhindrer.

Vi synes, det er meget uheldigt at åbne for samdrift af landbrugsejendomme over 25 km fra hinanden. Det vil give en dårlig struktur og dårlige forhold i landbruget. Det vil i øvrigt også betyde noget for trafikken. Hvem kan komme omkring med en firehjulstrækker? Jeg tror – det skulle formanden for Trafiksikkerhedskommissionen måske tænke på – at den øgede landbrugstrafik også vil betyde øgede trafik-

uheld. Det er også en af de dårlige konsekvenser af denne lov.

Ejendom nummer to kan udstykkes sådan, at bygningerne tages fra, så vi får et helt nyt begreb i dansk jura, nemlig en landbrugsejendom uden bygninger. Det har vi aldrig haft før. Frastykning af bygningerne på ejendom nummer to svarer i virkeligheden til sammenlægning over 10 kilometers afstand – også noget, der er helt nyt.

Vi vil efter denne lov se, at gode ejendomme uden videre kan nedlægges, nedstykket, lige meget hvor mange penge staten har ydet for, at der blev bygget produktionsbygninger på en ejendom, at der blev foretaget jordfordeling, samlet jord til, givet jordkøbslån. En sådan ejendom kan nu uden videre nedstykket, nedlægges. Lovforslaget vil betyde, at en lang række ejendomme mister bopælspligten.

Det er i øvrigt pudsigt at bemærke, at selv om Venstres folketingsgruppe egentlig ikke er skiftet så meget, fra Britta Schall Holberg var landbrugsminister, til hr. Tørnæs er blevet det – det er næsten de samme medlemmer – er holdningen til landdistrikterne fuldstændig ændret. For Britta Schall Holberg gjaldt det om at få så mange som muligt til at bo på landet på de mindre ejendomme. Nu åbner man for, at landbrugspligten kan tages bort fra alle ejendomme på under 2 ha. Det er 9.000 ejendomme, der dermed mister bopælspligten. Man åbner for, at bygningerne på ejendom nummer to kan frastykkes. Det er ca. 10.000 ejendomme, der her kan miste bopælspligten.

Jeg har lagt mærke til, at partiet Venstre ofte har gjort sig til talsmand for Landsforeningen af Landsbyer. Dette er diametralt modsat det, der er dennes politik. Det er diametralt modsat det, Britta Schall Holberg stod for som Venstres landbrugsminister for vel mindre end 2 år siden. Venstre følger åbenbart – lige meget hvad landbrugsministeren siger – bare ministerens holdning, uanset om det stemmer overens med det nære samfund, landdistrikternes liv osv. osv. Det er bemærkelsesværdigt.

Jeg skal så blot nævne til efterretning, at i denne lov har man tilsyneladende helt glemt, at der er noget, der hedder gartnerne. Gartnerne interesserer ikke regeringspartierne, gartnerne er helt ude. De kan få lov til at møde for de nye kommissioner og fortælle om deres synspunkter, men de kan bestemt ikke få lov til at blive medlemmer af hverken det ene eller det andet.